

Nro. 47.

A' FELS. CSASZÁRNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indult Bétsből , Kedden Junius 11 - ik napján
1805 - ik esztendőben.

N é m e t O r f z á g.

*H*amburgból, Máj. 27 dikén. Egy *Tönnin-*
genből e. h. 24 - kén indult levélben ezeket olvas-
suk : — „

„Egy Anglus hajó, mely egy Anglus Udvari-
postát (Kurirt) tett-ki ide , 's oly hírt is hozott egy-
szersmind, hogy azon szempillantatban, midőn ő
az Angliai partokat oda hagyta, olyan tudósítást
vettek ott, hogy a' Bresti Frantzia hajós sereg
22 Linea hajókkal a' tengerre kivezett, és hogy
Adm. Gardnernek szemibe akadván, ő azt már a'
vezérlése alatt lévő 19 Linea hajók által üzőbe
vette volna. Ha e' valóság; a' jövő postanapon
nevezetes újságot várhatunk a' tengerről.” —

A a a

(A' Brest előtt álló Anglus Linea hajók tsak a' nagy szélvész miatt eveztek volt el (mint közeléb-
ről is irtuk) tsak kevés ideig onnét, és vették volt
magokat az Angliai partok mellé bátorságos helyre.)

Frantzia Ország.

Párisból, Máj. 28 kán. A' *Moniteur* ilyen hivatal szerént való tudositást adott-ki azon Rend-
tzimerekről, a' mellyekkel a' Pruszszus és Frantzia
Udvarok egymást költsöpösön megtisztelték: —

„A' Császár, a' Pruszszus Királynak, Ferdi-
nand Pruszsziai Hertzegnek, a' Braunschweigi Her-
tzegnek, Marschal Möllendorfnak, a' külső dolgok-
ra ügyelő Ministernek Báró Hardenbergnek, Gróf
Schulenburgnak, és Gróf Haugwitznek, a' Betsü-
let-Légió nagy tzimerét —

„A' Pruszszus Király, a' Császár ő Felsége-
nek, Mürat Hertzegnek a' Birodalom Nagy Admi-
ralissának, Cambaceres Hertzegnek a' Birodalom
Fő Kantzellariussának, Marschal Berthiernek, Tal-
leyrandnak a' külső dolgokra ügyelő Ministernek,
Marschal Bernadottének, és Generális Dürocnak
a' Cs. Palota Nagy Marschaljának, a' Sas Rend-
tzimerét — adták ajándékba.

A' Londoni levelekből külömbkülömb tzik-
kelyetskéket és kifejezéseket hordván továbbá ezen
Moniteur elő, jegyzéseket tett szokása sze-
rént azokhoz. — Egy Anglus levélben e' jött-
ki: Sir *Coot*e Napnyugoti Indiába fog egy 5000
emberekből álló segítő sereggel küldettetni.“ —
E' mellé ilyen jegyzést tett a' *Moniteur*: Ha ezen
ujjság igaz, szerentsét kívánunk hozzá *Coot*e Ge-
nerálisnak. Éppen jókor fog oda érkezni, ha az
a' tzélja, hogy ezen embereket a' Sárga Hideg'
pusztításának kitegye. Ha e' jövő Septemberben

még számlálja őket, 2000-nél többet életben nem talál közülök.“

Arról az expeditzióról, a' melly a' Gen. Craigh vezérlése alatt Angliából nem rég elevezett így szoll ugyan ezen Moniteur : Meg fogjuk látni, hogy ez az expeditzió utóljára 4 vagy 5 ezer emberekre száll-le, 's egy része Gibraltárba, a' más része Malthába fog kiszállani.“

Egy Londoni levélben arról tétetvén emlékezet, hogy a' Rocheforti hajós sereg gyanithatóképpen nem sok ideig szándékozna a' Napnyugoti Indiai tengernek öbleiben múlatni, és ilyen kifejezésekkel végződven tudósítás : Reménségünk van, hogy a' Frantziák a' bévégezték az ő Napnyugoti Indiában való ragadozásokat “ — ezen kifejezés ellen ilyen előadást hirdetett-ki ugyantsak a' nevezett Frantzia ujjság : — „

„Minthogy az Anglusok ragadozásnak nevezik ezen expeditziót, szükség tudtokra adnunk, hogy ezen ragadozásoknak még nem oly hamar leszen végek. Sőt azzal hízeltünk magunknak, hogy nyóltz napok alatt a' világnak minden részeiről külömbkülömb féle ilyen tulajdonságú történeteknek hírét fogja venni az Anglus kereskedés. Megeshetik, hogy akkor osztán egy kis könyvet is ki fogunk nyomtatásban adni, a' melly a' Pitt úr szemei előtt készült, 's az első ellenségeskedéseknek kezdetekben ugyantsak az ő rendelkezésére tétetett közönséggé, a' Frantzia ország ellen való hadakozás örökkévalóságának illendőségére, 's hasznos és szükséges voltára nézve. Akkor illendőnek, hasznosnak, és szükségesnek látszott lenni az örökké való hadakozás, a' nagyravágyásnak szemei előtt, a' melly akkor helytelen volt, és most

igen nevettséges. A' mi fennhéjzózó 's mindenek-ről tudósittatva lévő ellenségeink, akkor veszik észekbe a' Rocheforti hajós sereg' kivezését, mikor már Dominika szigetét elfoglalta, 'sa' Touloninak kivezését, mikor már a' Gibraltári tengerszorossan kivezett. Az utólsóról nem fognak semmit hallani néhány hónapok alatt. Nem hallottak ők semmit a' második Rocheforti hajós sereg felől is, a' mely onnét már reg kivezett, és a' mellyet ők még ezelőtt csak nyóltz napokkal is a' kikötőhelyben őriztek és tartottak szemmel. Azon számos nagy Fregátjaink felől emlékezni sem akarunk, a' mellyek, a' nélkül hogy az Anglusok gondolnák, egygyenként eveznek a' külömb külömb tengereken, és olyan partjaiknál fognak tapasztásokat ejteni rajtok, a' mellyekről azt tartják, hogy a' miéink előtt majd nem is esmértesek. Ők úgy álmodoztak, hogy a' mi erdőinkben és hajóépítő magazinumainkban, nem találhatna több épületre való fa; hogy tengerpartjainkon több hajós legényeink nem találhatnának: tudják-meg tehát, hogy hajóépítő műhelyeinkben 30 Linea hajók vannak munka alatt, a' mellyek mostantól fogva 18 hónapok alatt egymásután a' tengerre bocsáttatnak. Ha azon hajós seregeink, a' mellyeket a' Császár az *Oceanusra* kiküldött, az Anglus kereskedésnek elrontása után mind el találhatnának is veszni: lesznek más számos hajós seregeink készen, lesznek nagy számú fiatal embereink, hogy azokra felüljenek. Könnyebb lenne Anglia Királyának Párisba jöni és itt magát Frantzia Királyá koronáztatni, mint ezen nagy Nemzetet a' világ' kereskedésiből kiszorítani. E' nem azt teszi, mintha nekünk az a' kevély tzélunk

volna, hogy Angliát megakadályoztassuk abban, hogy egy nagy és hatalmas nemzet legyen: csak az Indiai és Amériikai kereskedésben akarunk véle egygyütt osztozni; és azt akarjuk, hogy a' Középtengeren, Gibraltárt kivévén, az Anglusoknak semmi egyéb birtokok ne legyen. Ha az Angliai Ministerium titkos expeditziókat szándékozik az olyan Anglus kolóniákba küldeni, a' mellyekben igen gyengék az ő őrző seregei: mitsoda pontokra akarja ezeket küldeni? Az Afrikai partokra-é, a' hol ez annyi mint semmi lenne? Ceylan szigetire-é, a' hol nem lenne a' védelemhez mérséklett? A' Coromandeli, Malabari, és Bengalai partokra-é, a' hova koránt sem lenne elégséges? Jamaikában is sokkalta gyengébb lenne annál, a' mennyit a' szükség kíván. Vagy végezetre talám, Canada, Surinam, Demarari, 's több egyebek azok, a' hova tzeleznak az őrző sereggel az ellenség' expeditziói? Nintsen bennünk az a' nevezetes nagyravágyás, hogy mindenütt foglaljunk: hanem, kárt tenni ellenségünknek, kereskedésit pusztítani, és nállánál erősebb lenni, a' hol megjelenni jónak találándjuk, mindenütt akarunk. Az Angliai *Assecurans* Társaságok, naponként drágásabbak lehetnek, 's feljebb meg feljebb emelhetik az aszszekurálás' bérít: 's addig, míg a' békelesség helyre áll, szersentesen jádhatnak. Nyilvánosan tudtokra adhatjuk nékiek, hogy nintsen a' nagy Oceanusnak egy valamire való pontja, olyan, a' hol vagy egy Frantzia olázkodó hajó ne találattna. Ezt a' békelességet azonközben, a' melyről itt szó van, a' mi illeti, ennek feltételei igen tsékélyek; az Amiensi békelesség, egészen az Amiensi békelesség, és semmi nem egyéb, hanem csak az

Amiensi békeesség. Frantzia ország nem subscribál mást soha.“

A' Rochefortból e. h. 27-kén Párisba érkezett levelek szerént, tsupa valóság, hogy az a' hajós sereg, a' melly Napnyugoti Indiába segittséget vitt, a' nevezett kikötőhelybe visszaérkezett. Egy e. h. 21-kén indult Rocheforti levél így ír ezen dologról: — „Az Admirális *Missiessy* vezérlése alatt lévő hajós sereget, a' maga expeditziójából ide visszaérkezni szemleltük tegnap: hanem, minthogy a' hajókról a' szárazra még eddig senki ki nem lépett, semmi bővebb tudósítást felölle még most nem tehetünk. Szerentséesebb expeditziót gondolni ennél lehetetlen.“

A' második expeditzió (melyről fellyebb a' *Moniteur* jegyzései között emlékezet tétetik) Aprilis 1-ső napján a' Contreadmirális *Magon* vezérlése alatt evezett ki, és négy olyan újj Linea hajókból áll, a' mellyek most jelentek-meg leg először a' tenger' hátán. A' neveik ezek: Akhilles, Algezirás, Superbus, és Sagittarius; mindenik 74 ágyus.

Párisi politikusaink úgy hiszik, hogy a' *Moniteurnek* fellyebb előhozott jegyzései között, meg lehetős világosságra találtak némely bizontalan kimenetelű dolgok felől. A' lehető békeességnek feltételeit igen éles látás nélkül is szemlélhetik benne. Hanem, a' Touloni és Kadixi hajós seregeknek útjokról sem igen kételkedhetnek már most, midőn nyilván kimondja a' *Moniteur*, hogy ezekről az Anglusok, egy pár hónapok alatt semmit nem fognának hallani. Hova útnának tehát ily sokáig, ha, nem Napkeleti Indiába?

Kadixból így irták Máj. 7-kén. Admirális

Nelson, a' múlt éjjel jött által, 11 Linea hajókkal, és feles ezek mellé kivántató Fregatokkal 's egyéb kiseded hadi hajókkal, a' Gibraltári tengerfzoroffan. Kikötőhelyünket meglátogatni nem találta jónak. Ha feltefzszük, hogy Adm. Nelson mindenütt azon az úton fog a' Villeneuve hajós serege után evezni, mellyen ez útját folytatta, igen bajoson fogja béérni, minekelötte az eleibe szabott munkát nagy részint véghez vihetné a' Frantzia vezér, &c.

A' Gen. *Craigh* vezérlése alatt evező titkos expeditzió felől bizonyos tudósítások érkeztek Lizabonból Párisba. Május' 8-kán a' *Tagus* vi-ze torkánál állapotott meg ezen Anglus hajós sereg: hanem a' Frantzia és Spanyol Követek azonnal olyan nyilatkozatást tettek a' Portugallus udvarnál, hogy ök, ha az Anglus hajós sereg a' *Tagus*' torkából 48 óra alatt el nem távozna, innét azonnal elútazni, és a' Portugallus Udvarnak ezen lépését, mint hadhirdetést úgy tartani fognák. — Az Anglus sereg e. h. 10-kén valósággal el is evezett onnét: hanem hogy útját merre felé vette, azt még néhány napok mulva fogjuk megtudni.

Olasz Ország.

Maylandból, Máj. 22-kén. A' Császár ilyen szavakkal felelt e. h. 19-kén az Olasz Birodalom' három féle tagokból álló Törvényhozó Gyűlése előlülőjének közöntő beszédére, midön az, ő nálle mint Olasz Királynál a' maga első audentziáját tartotta volna: — „Uraim, Birtokosok' Gyűlése tagjai, gyönyörűséggel szemlélek benneteket thronusom körül, a' melynek eleitől fogva leg erősebb támaszának tartottalak lenni titeket. Megelégedett vagyok azzal az érzékenységgel, a' mel-

lyet előttem ezen alkalmatoffággal kinyilatkozta-
tátok. A' Konstitúciónak kívánsága szerént a'
végre hivattalak öszsze, hogy nevezzétek-ki azon
tagokat, a' mellyenek még hijjával van a' ti Gyü-
lésetek. Legyetek rajta, hogy olyan tagokat vá-
laszszatok, a' kiket az ő gondolkodások' módja és
személyemhez viseltető hajlandóságaik, aján-
lanak. —

„Uraim, Tudósok' Gyülése' tagjai, gyönyö-
rüséggel szemlélem azon érzékenységet, a' melly
titeket lelkesit. A' talentomok és a' tudományok
által szerzett világosság, minden egyebek felett va-
ló eszközlője a' nemzetek boldogságának és jó ma-
gok viseletinek, midőn jó princzipium és a' hofz-
fzas tapasztalás szerént vezéreltetnek. A' tudomá-
nyok világosittják meg az Országlószékek' lépé-
seiket, és hordozzák leg egyenesebb és leg jobb
ölszvényeken a' nemzeteket: midőn azonközben a'
tsalárd Theorea, a' mely a' Metaphysikának ho-
mályos labirinthusában elvész, ugyan ezen nem-
zeteknek leg nagyobb veszedelmekre szolgálhat
igen gyakran. Legyetek állandó támofzai a' tár-
sasági rendnek, valamint szintén ezen thronusnak
is, a' mely egyedül szolgálhat kezeséül azon füg-
getlenségnek, szabadságnak, és szelid princzipium-
nak, a' melyek egygyütt vétetve teszik a' mi Kon-
stitúciónk' fundamentomát.

„Uraim, Kereskedők Gyülése' tagjai, hálada-
tossággal fogadom az általotok előttem kinyilat-
koztatott érzékenységet. A' kereskedésnek szeren-
tsés vólta teszi a' népek' boldogságának nagy ré-
szit. Mindenkor gyönyörüségemet fogom annak
védelmezésében találni, oly mértékben, a' milyen
gyamolát fogom ezen thronusnak a' ti hozzám

való hajlandóságtokban és hűségtekben találni.

Ugyantsak e. h. 19-kén voltak a' Genuai Követek is az ő Dozséjekkel egyetemben auden-tzián a' Császárnál, a' kikhez valamint a' Császár ügy egész udvara különös megkülömböztetéssel vi-seltetik. A' Dozsének *Altesa Serenissima*, a' több Követeknek *Eccellenza* tituluft ad a' Császár. A' Dozse' beszédére, ilyen értelmű kifeje-zésekkel felelt ő Fige: — „Már régólta esmére-tes előttem a' Liguriaiaknak személyemhez visel-tető hajlandóságok. Ők a' leg kritikusabb idők-ben segedelemmel viseltettek a' Fr. seregekhez. Most, valamint egyéb Szövettségeseim, úgy ők is szenvedik a' jelen való hadakozás' terheit. Ha-nem ez a' hadakozás sem fog örökké tartani, és én az Istentől kezembe adatott kardot arra fogom fordítani, hogy az Afrikai tengeri tolvajok ellen, és mindenek ellen, a' kik kereskedéseiteknek ár-tani akarnának benneteket, bátorságba helyhez-tesselek. Én ismérem a' Dozse' gondolkodása mód-ját; nagy gyönyörűséggel szemlélem ötet Szenato-raival egyetemben magam körül. Kevés hetek alatt meg fogok városotokban jelenni, és polgárai-tok között örök-nélkül bátorságban fogok len-ni. “ —

Maylandból Máj. 23-kán. Tegnap délután 3 órakor béérkezett ide Monzából a' Lombardiai vas Korona azzal a' szolennitással, mint megir-tuk: hanem a' koronázás márol, noha azt ma Frantzia országnak majd minden nevezetes váro-sai meginnepelték, a' jövő vásárnapra, u. m. ezen hónap' 26-kára általtétetett.

A' Császár és Király még jó idején hirt té-tetett vólt az Auszriai Olasz tartományokban fek-

vő fegyveres sereg' Komendánsának Gen. Gróf Bellegardének, hogy az idén két számos Lógereket fognának a' Frantzia és Olasz seregek itt tartani, a' mellyeknek telyefféggel leg kissebb ellenségeskedés nem fogna a' tzelozással lenni, hanem ezek által is tsak az ő Fge Olasz Királyságra lejendő koronáztatásának felségesítettésére és fényesítettésére lenne a' tzelozás; 's hogy a' Frantziák Császárjának 's Olaszok Királyjának szívéen semmi is inkább nem fekünne, mint, hogy az Austriával való egygyefféget mentül jobban megerössithesse; mellyeképpelt meghivattatik a' Komendáns Gen. és Gróf ur is, hogy annyi Aus triai tisztekkel, a' mennyi magának tettzeni fog, Maylandban a' Koronázáson megjelenhessen.

Romából, Máj. 17-kén. Tegnaptól fogva ismét birtokában van városunk a' maga leg betesebb kintsének. Pápa ő Sz.ge tegnap tartá véghetetlen örvendező népnek jelenlétében, ágyuk dörgeése és harangjaink' zúgása közben, ide való pompás bejövételét, mint szerentsés hazaérkezésének szolennitáffát. Az ő Sz.ge nemesi rend béli testörző serege, egész a' Toskánai határszélig eleibe lovagolt. Az utzák, a' hol a' várason általjött, várágokkal hinteztetek bé. A' népre, a' melynek sorai között béjött, áldást adván ő Szentsége, midön a' fok hintók között a' Fr. Követ' hintóját is megfzemlélte vólna, az abban-ülő személyekre észrevehető megilletődéssel és jeladással töltötte ki áldását. Végezetre délutánni 4 órakor a' Sz. Péter' templomához jutván, éennek nagy ajtaja előtt a' 92 elztendőt - élt Fő Pap Kardinális York ő E. ja által, a' Sz. Kollegium és egész Klerus jelenlétében, fogadtatott. —, A' Sz. Péter' oltára lévén az ő

Sz. ge utazásának leg fontosabb tárgya és czél-
zása, ide való vizízaérkezésének leg első szem-
pillantatját az által szentelte, hogy ide jutván terd-
re esett, és szerentsés hazaérkezését buzgóháláa-
dással megköszönte.

N a g y B r i t a n n i a.

Londonból, Máj. 17-kén. Itt ma igen különös
hírek futották való bé a' várost, a' mellyek ujság-
leveleinkben is kiadattatván, nem látszhattak ép-
pen tsupa költeményeknek lenni. A' *Star* nevű
ujjságban ezek olvastattak: — „A' Frantzia és
Spanyol egygyesült hajós seregek Kadixhoz viz-
szaérkeztek. *Wasp* nevű 18 ágyus hajónknak
Kapitánya, 22-ikben Kadix előtt evezvén-el, 22
Linea hajót és sok Fregátokat látott abban. Li-
zabonba érkeztén a' nevezett Kapitány, az ott lé-
vő Anglus Követet *Fitzgerald* urat is tudósította
a' felől, a' mit a' Kadixi kikötőhelybe látott. *Fitz-
gerald* urtól Országlószékünkhöz érkezett a' tudó-
sítás, 's elszízerént végezetre a' Loyd káveházá-
ban és az egész városban közönségessé lett a'
dolog.

„Adm. Nelsontól (így folytatja szavait a' *Star*)
olyan tudósítást vett Országlószékünk, a' melly sze-
rént az ő vezérlése alatt lévő hajós sereg April.
19 kén tsak 3 napi távolságra lett volna az egy-
gyesült ellenséges hajós seregtől. Irja Nelson, hogy
ő az ellenséges hajós seregeknek mind kiindulások
mind öfzszetsatoltatódások felől tudósittatva lé-
vén, már most egész erővel üzésekre indúlt azok-
nak. —

Ezen különös hírek sok féle gondolatokra ad-
tak vala a' Londoniaknak alkalmatosságot. Senki
nem tudhatta, hogy mi indithatta volna az ellen-

séget arra, hogy Kadixhoz visszavevessen. Némelyek az ellenkező szelet gyanították okának lenni, holott mostanság a' Napnyugoti India felé való evezésre mind kedvező szelek fúttak — mások azt mondták, hogy a' hajós legények rebelláltak volna a' hajókon, 's azok kénytelenítették volna az ellenséges Admirálist arra, hogy vissz térjen — azt is erőltették némelyek, hogy a' Nelson közelítését vévén Villeneuve észébe, azért tért volna vissza, &c. A' pénz helyett járó papirossákhoz és az Afzszekuráns Kompaniákhoz is nem kevés befolyása volt ezen hírnek. Amazoknak betsek alább szállott, ezek majd felényire lebotsáttották vala a' Napnyugoti India felé készülő kereskedő hajókért való afzszekurálás' berit.

Azonközben még le sem ment a' nap, 's már ismét ellenkező hírek indultak. Nem látszik, hogy meg fogna az ellenséges hajós seregnek visszaterését illető hír valóságosulni. Levették a' Loyd kávéházában a' tudósítást, a' mellyet a' falra kiakasztottak vólt.

Londonból Máj. 21-kén. Ujjságaink, forma szerént ellene mondanak ma annak, a' mit az ellenséges egygyesült hajós seregnek Kadixhoz való visszavevéséről kihirdettek vala. A' Kapitány, a' ki a' kikötőhely előtt való elevezése' alkalmatosságával az abban lévő ellenséges hadi hajókat megszámlálta vala, sokasító üveggel talált volt nézni. Egy neutrális hajó is evezett-el ugyan azon nap' (April. 22-dikén) a' Kadixi kikötőhely szája előtt: 's ennek Kapitánya tsak 6 Linea hajót látott abban.

Parlamentomi beszédek. — A' Fox beszéde, a' mellyel Máj. 13-kán az Alsó Házban azt

javasolta, hogy az Irlandiai Rom. Katholikusok' kérésit megfontolás végett egy közönséges Kommisszió eleibe kellene bocsátani, summáson ezeket is magában foglalta: — „

„Ha most szerentsés nem lennék is, úgymond, a' R. Katholikusok ügyiért való fáradozásomban: el fog tsakugyan még az az idő jöni, hogy a' mi megalatsonyító törvényeink, a' mellyel a' R. Katholikusok nyomattatnak, változást szenvednek. Érzem én a' magamra válalt munkának fontosságát: három millió embereknek boldogságát illeti az. Érzem annak kellemetes mivoltát is, mivelhogy nagy gyönyörűség az ártatlan ügynek védelmezésére a' vádolók ellen félállani. Ha ezen Ház az én javaslásomat követni fogja, országunk' erejét fogja nevelni. A' kit hazafitársai eránt viseltető jó indulat, igaz hazafiui buzgóság, 's hazája' ereje' nevedésének ohajtása, lelkesit, a', helybe hagygya javaslásomat. Három millió emberek képekben felállani és szószolló lenni, nem szolgálhat megbántására a' Koronának: hanem inkább köszönetet érdemel attól. A' mi Konstitutiónk azt kívánnya, hogy minden polgáraink azon egy jus által boldogittassanak: miért szoritjuk még is ki azalól a' R. Katholikusokat? El kellé egy népet hagynunk, a' melynek allyasabb része a' felsőbbtől annyira nyomattatik, hogy a' Napnyugoti Indiai rabszolgákéhoz hasonlithatni a' sorsát (halljuk! halljuk! kiáltották a' tulsó padon) Sok R. Katholikus lakosaink nagy gazdagságot gyűjtöttek kereskedés által: de még sem fogja őket az ő hajlandóságok soha azon országhoz tsatólni, a' mely megtagadja tőlök azon hivatalokat, a' mellyeket egyéb hazafiui tulajdonságaik szerént

megkivánhatnának. Azt vetik ellenem, hogy nagy veszedelem következhetne abból, ha ezen Házba a' R. Katholikusok bébotsáttatnának. Ezen tekintetben kéntelen vagyok, magam vallást tenni rövidlátásomról. Altal nem láthatom, mi rossztól kell tartanom, ha azt hiszem, hogy az az Ilandiai Rom. Katholikus, a' ki hazájától több jót veszen, ahöz nagyobb szeretettel is viseltetik. Nem elég számú személyeket látunk-é idegen országokon fő hivatalokat viselni a' kik az Uralkodónak Vallásától különböznek? Hány Protestáns nincsen az Auszriai Birodalomban, mind a' polgári mind a' katonai renden, a' ki fontos hivatalt visel? Nem Protestáns-é Würtembergi Ferdinánd Hertzeg a' Bétsi vólt Komendáns? Azt is vetik ellenem, hogy mi eleget engedünk R. Katholikus lakosainknak. Én ellenkezöt erőssítek. Az emberi elme esméri a' maga jussait; a' természettől vett örökös jusok, általláttatják véle, mely sok légyen még megvonattatva tőlle. Minden igasságtalan megfosztatásokért akarátja ellen feltámad. — „Azoktól, a' kik azt mondják, hogy a' jelen való idő nem volna kedvező ezen dolognak vitatására, azt kérdem, hogy melyik idő az, a' mely az igasságnak kiszolgáltatására nem volna alkalmas? &c. &c.

J e l e n t é s.

Bertuch Természet históriai képeskönyvének II-ik Tsomója is elkészült, és ezen hónap 10-dik napja után Pesten is megkaphatni Kilián, Eggenberger, Kifs, és Hartleben Könyárosoknál.

Ezen Tsomóban ismét tíz réztábla van, ahöz tartozó magyarázattal négy nyelven, u. m. Deákúl, Magyarúl, Németül és Frantziáúl. Az ára

most is 2 fl. 30 kr. az az, két forint harmincz krajtzár. — Nyomtatásbéli hiba volt a' más úttal ezen Ujságban, hogy az első Tsomónak az ára 2 fl. 50 kr. az az, két forint ötven krajtzár volna.

A' második Tsomóban lévő tíz réztáblákon a' következő tárgyak találatnak.

XI. Táb. *Értzek* 1. kép. az arany, 2. 3. k. az ezüst, 4. 5. 6. k. a' réz, 7. 8. 9. k. a' tzín. XII. Táb. *Értzék és Fattyú érzék.* 1. k. az ón. 2. 3. 4. k. a' vas. 5. 6. k. a' kéneső. 7. k. a' vizmút. 8. k. a' piskoltz. XIII. Táb. *Négy Tsudalatos Halak nemei.* 1 k. a' repdeső lógóhal. 2. a' fetskehal trigla. 3. a' ragadó gályagánts. 4. k. a' kerek butzkó. XIV. T. *A' Méhek.* XV. T. *Ártalmas Bogarak.* 1. k. a' madarász pók. 2. k. a' torontál pók. 3. k. a' narantspontos pók. 4. 5. 6. k. skorpiók fajai. XVI. T. *Madarak* 1 k. a' kakadu. 2. k. a' hamuszín papagáj. 3. k. a' lóriszavú papagáj. 4. 5. 6. k. publikánok fajai. XVII. T. *Madarak.* 1. k. az araszavú papagáj. 2. k. az amazon papagáj. 3. k. publikán papagáj. 4. k. a' krik papagáj. 5. k. hoszszúfarkú publikán. 6. a' rövidfarkú publikán. XVIII. Táb. *Nevezetes Tsigák és Kágylók.* 1. k. a' gyöngy termő mia. XIX. Táb. *Vérszopó Vadállatok.* 1. 2. k. az oroszlán, hím és nőstény. 3. k. a' tigris. 4. k. a' párdutz. 5. k. a' leopard. 6. k. az onka. XX. T. *Úszómászók (Amphibien)* 1. k. az oroszlán fóka. 2. k. a' kissébb oroszlán fóka. 3. k. a' közönséges Rozmár. 4. k. a' medve fóka. 5. a' borjú fóka.

Kéntelenek vagyunk minden Érdemes Uraknak kik más Vevő Urak számára egyszerre több

Nyomtatványokat vitetnek el akár egyenesen tőlünk akár a' Tudósításainkban kinevezett Könyvárosoktól, hogy a' II-ik Tsomó nyomtatványjait csak úgy vehetik által, ha az I. Tsomóknak árát már letették. Mitsoda okok kényszerítsék az alább írtat ezen határozásra, előadta azon Tudósításban, melly ezen Újság mellett a' mult héten széllyel küldöztetett. Egyfzersmind azt is jelentjük, hogy az I-ső Tsomót a' mellyből először kevés számú nyomtatványok készültek, újra kinyomtatattuk, és ez úttal azon Érdemes Uraknak is küldhetünk, kiknek eddig elfogyván az nyomtatványok, azzal nem szolgálhattunk. Arra kérjük a' megkért Érd. Urakat kik egyenesen tőlünk vitetik el a' Tsomókat, méltoztassanak alkalmatoffágot mutatni a' könyvek leszállítására.

Perutseg Ferentz.

* * *

A' Füleki Uradalomban Neograd Vármegyében Jövő September hónapnak 9-ik napján fognak a' Vendégfogadók kortsmakkal együtt jövő 1806 Esztendőnek I-ső Januarius hónapnak napjától számlálvan 6 következő Esztendőkre minden hozzá tartozandó földekkel kótya kevénye által Arendába botsajtatni, és ugyan

Füleki mező Városban két Vendégfogadó kortsmával együtt.

Csakanyháza nevü faluban egy kortsma.

Ipolynitrában — — — egy kortsma.

A' kinek a' feltételek eránt tudósítás szükséges magát az ugyan említett mező városban Füleken Galy Jánosnál Gróf Berchtold Antal Tisztartójánál jelentse.